

<http://www.arianafghanistan.com>

ایدیت: ولی احمد نوری

۲۰۱۷/۰۹/۱۱

دوکتور محمد ظاهر عزیز
سفير سابق افغانستان در يونسكو و ايسسكو

دستاوردهای نمایندگی افغانستان در یونسکو

قسمت دوم بخش ۲

مقامات تصمیم گیر حکومت وحدت ملی بدون در نظر داشت منافع علیای فرهنگی و سیاسی کشور، دفتر نمایندگی دایمی افغانستان را در مقر سازمان تعلیمی، علمی و فرهنگی ملل متحد (یونسکو) در پاریس بست. اینجانب این عمل نادرست حکومت را با تأثرات منفی آن در برنامه های تعلیمی، علمی، فرهنگی، اطلاعات و حقوق بشر در کشور ما از طریق روزنامه آرمان ملی، تلویزیون طلوع نیوز و سایت آریانا افغانستان آنلاین به اطلاع هموطنان رساندم. ضمناً با نوشتن و نشر تعداد مقالاتی که در چند بخش تقدیم گردید، اهداف، برنامه ها، اهمیت و مقام این سازمان بزرگ تعلیمی، علمی و فرهنگی را در جهان و ضرورت روابط جدی و دایم را با این سازمان که حتماً به نفع کشور ما است، به هموطنان و خاصاً به فرهنگیان کشور با حرمت تقدیم نمودم. در ضمن مقالاتی که تحت عنوان زیر و در چند بخش به هموطنان محترم تقدیم می گردند، خدماتی را که نمایندگی دایمی افغانستان از ایام تأسیس آن در مارچ ۲۰۰۲ تا زمانی که اینجانب افتخار خدمتگزاری را به کشور به حیث سفير کشورم در یونسکو و ايسسكو داشتم، گزارش می دهم.

گزارش مختصر بر فعالیت ها و دستاورد های مهم نمایندگی دایمی افغانستان در یونسکو و ايسسكو از مارچ ۲۰۰۲ الی جون ۲۰۱۰ میلادی

قسمت دوم بخش دوم

نهم: همکاری با ايسسكو و سهمگیری آن سازمان در باز سازی مؤسسات تعلیمی، علمی و فرهنگی افغانستان:

۱- با پیشنهاد سفير و نماینده دایمی افغانستان در یونسکو و منظوری مقامات عالی دولتی جمهوری اسلامی افغانستان، کشور ما در سال ۲۰۰۳م، عضویت سازمان اسلامی، تعلیمی، علمی و فرهنگی را که در قالب کنفرانس اسلامی OIC فعالیت می نماید، حاصل نمود و هیأت افغانستان بار اول تحت ریاست جناب قانونی، وزیر معارف آن وقت، در کنفرانس عمومی ايسسكو که در تهران منعقد گردید اشتراک نمود.

۲- ۵۷ کشور، اعضای کنفرانس اسلامی، عضویت ايسسكو را دارند. مقر آن سازمان در رباط، پایتخت مراکش است.

۳- وظایف و اهداف مهم این سازمان همکاری و کمک به کشورهای اسلامی در رشته های تعلیم و تربیه، علوم، فرهنگ و اطلاعات است. ارتقای فرهنگ اسلامی نیز یکی از اهداف اساسی ایسکو محسوب میگردد. فعالیت های ایسکو با مقایسه یونسکو محدود است چون که اعضای مسلکی و بودجه کم در دسترس دارد.

۴- باید متذکر شد که افغانستان از شروع عضویت در سال ۲۰۰۳م از ایسکو استفاده های مناسب نموده است. مدیر عمومی ایسکو، جناب التویجیری که تبعه عربستان سعودی می باشد با دعوت حکومت افغانستان به کابل سفر رسمی نمود و با مقامات عالی دولتی، به شمول رئیس جمهوری اسلامی افغانستان، وزیر امور خارجه، معارف، اطلاعات و فرهنگ، تحصیلات عالی و امور زنان مذاکرات و تبادل نظر نموده علاقمندی افغانستان را به این سازمان اسلامی تقویت بخشیدند.

۵- یکی از مهمترین بخش کمک های ایسکو به افغانستان، منظوری کنفرانس عمومی ایسکو در جهت عدم پرداخت و یا بخشش سهمیه سه ساله افغانستان به ایسکو است.

سهمیه افغانستان در ایسکو مبلغ قابل ملاحظه (در حدود ۱۴۰۰۰۰) یک صد و چهل هزار دالر در یک سال است. این رقم چندین بار نسبت به سهمیه افغانستان در یونسکو بالاتر است.

سهمیه سه ساله افغانستان در ایسکو سه بار با پیشنهاد اینجانب، منظوری شورای اجرائیه ای ایسکو و کنفرانس عمومی آن سازمان مورد عفو قرار گرفته است. لهذا از این مدرک افغانستان در حدود یک ملیون و دو صد هزار دالر مفاد پولی برده است.

۶- ادامه و تقویه همکاری افغانستان با ایسکو نه تنها به منظور استفاده از برنامه های آن سازمان، ضروری به شمار میرود بلکه از طریق این سازمان مسلکی اسلامی میتوان همکاری های مفید با مؤسسات و منابع تعلیمی، علمی و فرهنگی کشور های اسلامی قایم نماییم.

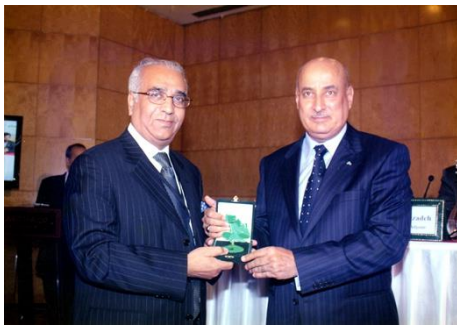
افغانستان به حیث کشور دارای فرهنگ اسلامی و مملکت رو به انکشاف که مؤسسات تعلیمی و فرهنگی آن ضرر بزرگ دیده، باید از طریق این سازمان همکاری های جدی تر با مؤسسات تعلیمات عالی و فرهنگی کشور های اسلامی برقرار نماید.

دهم: موفقیت ها و افتخارات بزرگی که به شخص اینجانب به صفت سفیر و نماینده دایمی افغانستان در یونسکو و ایسکو نصیب گردیده است:

انتخاب و تقرر اینجانب در ماه جون ۲۰۰۲ م، به حیث سفیر و نماینده دایمی افغانستان در یونسکو که یک سال بعد اجرای امور ایسکو نیز به من تفویض گردید، برای بنده افتخار بس بزرگ، محسوب میگردد.

افتخار اصلی این بود که من، کسی که در رشته تعلیم و تربیه تخصص دارد و در امور اجرایی یونسکو تجربه چندین ساله دارد، مدت هشت سال از طریق وظیفه سپرده شده به من، در خدمت دسترسی تعداد زیادی فرزندان کشورم به تعلیم و تربیه بودم و در این راه به شکلی که قبلاً تقدیم شد، کوشش قابل ملاحظه صورت گرفت و وسیله تعلیم تعداد کثیر فرزندان افغان را که از تعلیم و تربیه محروم بودند، با کمک یونسکو و در همکاری با مقامات دولتی، میسر ساخت.

ضمناً افتخار دارم بنویسم که در مدت خدمتگزاری به وطن از هویت فرهنگی و شخصیت های عالی فرهنگی مردم

افغانستان با صداقت و قوت دفاع نمودم. مطالعه فرمودید که نام، بزرگی و خدمات بزرگان فرهنگی افغانستان برای جهان بشریت، در اسناد رسمی یونسکو ثبت گردیده و از آنها به سطوح بلند تجلیل به عمل آمده است.

این زحمات و کوشش ها اگر اندک هم بودند، زیرا تمامی ضرورت های تعلیمی، علمی و فرهنگی کشور را مرفوع نتوانست، اما راه را برای ارتقای تعلیم و تربیه، علوم و فرهنگ در افغانستان باز کرد.

خدمتگزاری برای مردم و کشوری که دارای ارزشهای بزرگ معنوی و فرهنگی هستند و در مدت بیش از بیست سال در تحت اشغال یک قدرت ظالم و ویرانگر (اتحاد جماهیر شوروی سابق) و رژیم سیاه طالبان، هست و بود مادی خود را از دست دادند و به داشت های فرهنگی مردم وطن تجاوز صورت گرفت، دسترسی به تعلیم و تربیه، فرهنگ و ارائه فکر آزاد از اتباع افغانستان گرفته شد، برای بنده به درجه نماز گزاری و بازگشت به زیارت بزرگان ادب، فرهنگ و دانش وطنم، محسوب میگردید.

من با احساس افتخار، بدون وابستگی خاص حزبی و سیاسی به هیچ گروه حزبی و سیاسی، محض در جهت ادای خدمت، با حفظ حرمت به دستگاه دولت، به منظور بازسازی مؤسسات ویران شده تعلیم و تربیه، فرهنگ و اطلاعات کشورم، افغانستان عزیز، با افتخار خدمات شباروزی انجام دادم.

نماینده دایمی افغانستان در یونسکو و ایسکو که از هیچ و بدون داشت اعضای مسلکی، بدون دوسیه و سامان آلات دفتری شروع بکار و خدمت نمود، زمانی که من وظیفه خود را ترک نمودم، فعال، صاحب اعتبار و حرمت و دارای شخصیت سیاسی و مصروف فعالیت های منظم در راه ارتقای فرهنگ و دانش در کشور بود.

در زمان تقرر من به حیث سفیر و نماینده دایمی افغانستان در یونسکو، به وزارت خارجه نوشتم که بنده حد اقل به مدت یک سال معاش ماهانه اخذ نمی کنم و نکردم. همچنان اطلاع دادم که تا ختم وظیفه ام از وزارت امور خارجه تقاضای کرایه منزل را نمی نمایم. دیپلومات ها حق دارند که حکومت برای شان یا منزل کرایه تهیه نماید و یا به ایشان کرایه منزل بپردازد. بنده با خوشی در مدت هشت سال از حکومت کرایه منزل اخذ نکردم.

من به صورت واضح اظهار می نمایم که آنچه در مدت خدمتگزاری بنده به حیث سفیر و نماینده دایمی افغانستان در یونسکو و ایسکو، افتخاراً نصیب شخص من گردیده است، افتخار آنرا بنده به مردم افغانستان خاصاً فرزندان و زنان وطن می بخشم. افتخاراتی که نصیب من گردیدند، مختصراً ارائه میگردند:

۱- سفیر و نماینده دایمی افغانستان دو بار در سال ۲۰۰۳ و در سال ۲۰۰۵ عضو کمیسیون های عالی مطالعه و روش کار ارگان های یونسکو انتخاب شد.

۲- اینجانب در سال ۲۰۰۳م در جریان کنفرانس عمومی یونسکو برای مدت چهار سال عضو شورای اجراییه یونسکو، انتخاب شدم.

۳- سفیر و نماینده دایمی افغانستان در سال ۲۰۰۳م عضو شورای اجراییه ایسکو، انتخاب شد.

۴- سفیر و نماینده دایمی افغانستان در سال ۲۰۰۷م برای یک سال رئیس گروپ ۷۷ و چین انتخاب شد.

۵- سفیر و نماینده دایمی افغانستان در جریان سی و پنجمین کنفرانس عمومی یونسکو به حیث رئیس کمیسیون اول، (کمیسیون روابط بین المللی و پلانگذاری) کنفرانس عمومی یونسکو، انتخاب شد.

۶- به اینجانب در جریان دهمین کنفرانس عمومی ایسکو (۲-۴ جولای ۲۰۰۹م) بنا بر خدمات بنده در جهت اعتلای فرهنگ اسلامی و صلح، در حضور معین سیاسی سابق وزارت امور خارجه افغانستان (جناب فراهی) از طرف ایسکو مدال طلا اعطا گردید.

۷- به سفیر و نماینده دایمی افغانستان در یونسکو و ایسکو، زمانی که او ریاست کمیسیون اول سی و پنجمین کنفرانس عمومی یونسکو را به عهده داشت، بنابر خدمات او در برآوردن اهداف یونسکو، از طرف جناب کوچیرو متسورا، مدیر عمومی یونسکو مدال طلای مولانا جلال الدین محمد بلخی- رومی، اعطا گردید. این دومین مدال طلای مولانا بود که به یک تبعه افغانستان اعطا می گردید. (اولین مدال طلای مولانا جلال الدین

محمد بلخی رومی به جناب حامد کرزی رئیس جمهور سابق افغانستان اعطا گردید)

۸- در موقع ختم وظیفه بنده، در طی محفل خدا حافظی صاحبقدری که از طرف مدیر عمومی یونسکو و انجمن سفرای بر حال و سابق کشور ها در یونسکو، در مقر یونسکو برگزار گردیده بود، محترمه خانم بوکو وا، مدیر عمومی یونسکو، در جهت سپاسگزاری از خدمات بنده به صفت کارمند یونسکو و به صفت سفیر افغانستان در یونسکو در شورای اجراییه و کنفرانس عمومی این سازمان، برای اینجانب مدال طلای ابن سینای بلخی را اعطا فرمود.

قبل از ختم این بخش، حد اقل یک بار به آنانی که در جریان وظیفه من به حیث سفیر و نماینده دایمی افغانستان در یونسکو و ایسکو، به من تهمت زدند و با نوشته هایی که در شأن و مقام قلم نبود علیه من نوشتند، یاد آوری می نمایم که من به جواب آنها از جهتی نپرداختم که آن نوشته ها را که در سایت افغان جرمن آنلاین نشر شد و هنوز هم به دسترس من هستند، شایسته جواب نمی دانستم زیرا که جواب دادن را به نوشته های نا شایسته و دور از اخلاق قلم، بی حرمتی به قلم می دانستم و هنوز هم چنین عقیدت دارم.

یازدهم: پیشنهاداتی را که اینجانب در ختم وظیفه خود به حکومت آن وقت تقدیم کردم:

۱- با در نظر داشت حالت فعلی در کشور در زمینه های تعلیم و تربیه، هم در مؤسسات تعلیمات عمومی و هم در مؤسسات تحصیلات عالی، مؤسسات فرهنگی، اطلاعات، امور اجتماعی و زنان و محیط زیست، دوام و تقویت همکاری با یونسکو و مؤسسات وابسته به آن و همچنان با ایسکو، ضروری و نهایت مهم است.

۲- یونسکو بزرگترین و مهمترین سازمان بین المللی دانش و فرهنگ در جهان است که با صد ها نوع برنامه علمی و فرهنگی و با توانایی علمی به حیث مرکز تماس با همه مؤسسات تعلیم و تربیه، فرهنگ، علوم و اطلاعات در دنیای امروز رو به تغییر سریع، می تواند در بازسازی و یا انکشاف وزارت خانه ها و مؤسساتی که در امور یونسکو در افغانستان کار می نمایند، مصدر خدمات و کمک زیاد به کشور ما گردد.

۳- یونسکو، از طریق سهمگیری در کنفرانس ها، سمینارها، ورکشاپ های مسلکی و تخصصی وسیله تماس های مسلکی و عملی را با کارمندان و متخصصین افغان و دیگر کشور ها آماده می سازد و همیشه وسیله یادگیری را فراهم می نماید.

۴- افغانستان هنوز مشکلات عظیم در ساحه های انکشاف تعلیم و تربیه عمومی، تعلیم و تربیه با کیفیت، سواد حیاتی، انکشاف با کیفیت تحصیلات عالی، حفظ و ارتقای فرهنگ، اطلاعات، محیط زیست و امور اجتماعی و زنان دارد و به صورت جدی به کمک مؤسسات بین المللی مانند یونسکو که اهداف سیاسی خاص ندارند، ضرورت دارد.

۵- هنوز بیش از هفتاد فیصد مردم افغانستان بیسواد هستند، بیش از نود فیصد زن های افغانستان بیسواد هستند، در کشور هنوز سطح دانش و فرهنگ به درجه بلند ارتقاء ننموده است. ما هنوز مشکلات بزرگ در پیاده نمودن برنامه های ملی، قبول و پذیرفتن روش های دیموکراسی، دولت سازی و دولت داری داریم. از همه مهمتر این که هنوز فرهنگ صلح در کشور ما پیاده نشده است. احترام و قبول تنوع فرهنگی در افغانستان و استفاده از این فرهنگ شایسته به حیث غنای فرهنگی و وسیله رسیدن به احترام به یک دیگر و مزایای دیموکراسی، از برنامه های جدی و مهم امروز و فردا، باید در افغانستان به حساب آیند.

۶- مردم افغانستان از یکطرف برای حفظ هویت اسلامی و فرهنگی خویش ضرورت شدید به انجام دادن کارهای بزرگ دارد و از طرفی باید در افغانستان برای ارتقای فرهنگ و استفاده از فرهنگ برای توسعه مداوم و ساخت جامعه مرفه، استفاده لازم صورت گیرد.

۷- برای تحقق این مرام و کار برد فرهنگ به صفت وسیله موثر در دسترسی به دیموکراسی، ایجاب می نماید که ما در کشور خود به سیاست و ستراتیژی ملی فرهنگی که از یک طرف ما را در حفظ ارزشهای فرهنگی کمک کند و از طرفی روشن بینی را در قالب دانش امروز از طریق تعلیم و تربیه برای همه در جامعه ما وسیله شود، ضرورت شدید داریم. من یقین دارم که با پیاده نمودن چنین برنامه و عقیده، مردم ما آهسته، آهسته از فرهنگ جدایی فرهنگی و قوم گرایی که امراض کشنده در بقای وحدت مردم هر کشوری به شما می روند، نجات خواهد یافت و فرهنگ صلح در وطن تأمین خواهد شد.

۸- علاوه از مسایل دیگر، دسترسی کامل به تعلیم و تربیه و فرهنگ پیشرفته که وسیله و راه نجات مردم افغانستان را از مشکلات و بدبختی های فقر، بی سوادی، جهل، جدایی ها، عدم اداره سالم، گرسنگی، مریضی های صحتی و اجتماعی میسر سازد، ضرورت شدید احساس می گردد. هر دو را میتوان با کار و زحمت کثی، صداقت، پاک نفسی و راستکاری و وطنخواهی در قالب کارها و فعالیت های یونسکو یافت.

۹- نمایندگی افغانستان در یونسکو با وجود اجرای همه کارهایی که بدون داشتن اعضای مسلکی انجام داد، میتوانست خدمات بیشتری برای کشور و مردم ما انجام بدهد اما عدم ظرفیت مسلکی در ادارات مؤسسات تعلیم و تربیه، فرهنگ، تحصیلات عالی

و دیگر وزارت خانه ها، عدم هماهنگی درست در سطح دولتی، عدم برنامه های ملی در قالب سیاست و ستراتیژی ملی انکشافی در رشته های تعلیم و تربیه، فرهنگ و علوم، نتوانست آنچه ضرورت جدی برای کشور بود انجام بدهد.

۱۰- ادامه خدمتگزاری این نمایندگی و تقویت این نمایندگی از لحاظ کارمندان مسلکی امر ضروری و نهایت مهم است.

۱۱- تضعیف این نمایندگی و تضعیف روابط و همکاری با یونسکو و ایسکو، با در نظر داشت مشکلات و ضرورت های ظاهر در کشور ما در شقوق تعلیم و تربیه، علوم و فرهنگ و اطلاعات، گناه بزرگ و خیانت به کشور به حساب می رود.

هموطنان محترم مطالعه فرمودند، چنانچه در شروع هر مقاله با حروف رنگه تذکر داده شده است، دولت فعلی به عوض این که در تقویت روابط سیاسی و همکاری های تعلیمی، علمی و فرهنگی افغانستان با یونسکو، این سازمان بزرگ علم و دانش سعی نماید، دفتر نمایندگی دایمی افغانستان را در مقر یونسکو بست. بنده این عمل حکومت را ضمن مقاله مفصل تحت عنوان (دفتر نمایندگی دایمی افغانستان را در مقر یونسکو بستند) نوشتم که در روزنامه آرمان ملی کابل و در وبسایت آریانا افغانستان آنلاین به تاریخ ۱۵ اپریل ۲۰۱۶م نشر شد. توجه خوانندگان محترم را به آن مقاله جلب می نمایم.

http://www.arianafghanistan.com/UploadCenter/z_azia_daftar_nomaiandagi_afghanistan.pdf

ختم

قسمت اول (بخش ۱)

http://www.arianafghanistan.com/UploadCenter/aziz_m_z_dastawardhaye_nomayendagi_afg_dar_unesco_Q1_B1.pdf

قسمت اول (بخش ۲)

http://www.arianafghanistan.com/UploadCenter/aziz_m_z_dastawardhaye_nomayendagi_afg_dar_unesco_Q1_B2.pdf

قسمت اول (بخش ۳)

http://www.arianafghanistan.com/UploadCenter/aziz_m_z_dastawardhaye_nomayendagi_afg_dar_unesco_Q1_B3.pdf

قسمت دوم (بخش ۱)

http://www.arianafghanistan.com/UploadCenter/Zaher_aziz_dastawardhaye_nomayendagi_afg_dar_unesco_Q2_B1.pdf

